

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravištvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Dve novi bralni društvi v ptujski okolici.

Da so se tudi Slovenci v ptujski okolici, župnije sv. Petra in Pavla v Ptuj, začeli krepko gibati v narodnem oziru, pričata dve novi bralni društvi, ki sta se nedavno tukaj ustanovili in že pričeli svoje plodnosno delovanje.

Dne 25. avgusta se je vršilo ustanovno zborovanje bralnega društva v Podvincih pri Ptuj v prostorih gostilničarja J. Brusa, olepšanih s zastavami in vencí. Prišlo je dosti ljudstva in tudi nekaj narodne gospóde v prijazne Podvince. Osnovatelj društva, vrli narodnjak in posestnik Fr. Petrovič, iskreno pozdravi navzoči narod ter dá besedo slavnostnemu govorniku, ki v krepkih besedah razloži namen in korist, potrebo in pomen novega društva. Ljudstvo je s zanimanjem poslušalo govor, po katerem je g. nadučitelj Iv. Kavkler poljudno razložil društvena pravila. Na to se je takoj opisalo 47 udov. Zaslužni naš poslanec, g. dr. Jurtela, je poslal 6 gld. podpornine. Predsednikom društva je bil enoglasno izvoljen Fr. Petrovič, v odbor pa Brus Tone, Breznik Matija, Kavkler Ivan, Brus Ivan, Grabar Tomaž in Toplak Martin, kot namestnika Petrovič Tone in Čeh Tomaž. Po vsporedu se je vršila prosta zabava, katero so oskrbeli pevci in tamburaši iz Ptuja.

Istega dne so došla pravila kmetijskega bralnega društva v Krčevini pri Ptuj potrjena iz Gradca nazaj. Za to prepotrebno društvo se je vršil posvetovalni shod s primernim govorom dne 21. julija, ustanovno zborovanje pa je bilo na praznik Marijinega rojstva, dne 8. sept. v prostorih narodnega gostilničarja Blaža Vindiša na Štukih. Prostorni vrt je bil lepo ovenčan, a iznad drevos se papolale zastave, znamenje, da Krčevina obhaja velik naroden praznik. Ljudstva se je zbralo veliko, ne samo iz domače župnije, temveč tudi iz vurberške in urbane, da celo od Sv. Marjete se je pripeljala vrla rodbina Sokova s č. g. duh. pomočnikom Fr. Mursičem. Udeležba bi bila še večja, ako se ne bi zborovanje po nepotrebem vršilo teden dnij prej, nego se je prvotno sklenilo.

Predsednik osnovalnega odbora, za društvo vneti Fr. Lah, pozdravi s krščanskim pozdravom zbrano ljudstvo ter dá besedo slavnostnemu govorniku, novemu narodnemu odvetniku v Ptuj, dr. A. Brumnu, kateri v lepih besedah razloži stanje Slovencev nekda in sedaj ter dokaže potrebo in korist novega društva, kažoč posebno na slabo brezversko in nemškutarsko berilo, katero ponuja dobri prijatelj naš v Ptuj našim okoličanom zastoj. Razlagalec pravil izpregovori o namenu kmetijskega bralnega društva, ozirajoč se na društveno geslo: Vse za vero, dom, cesarja! in na besede pravil: Namen društva je: pospeševati kat.-slov. omiko med udi in jih podučevati v vseh gospodarskih strokah. Na

to se je takoj oglasilo 61 udov. Odbor je bil izvoljen ta-le: Zupančič Dragotin, predsednik, odborniki P. Karol Belšak, Šentjurec Silvester, Lah Fr., Krivec Jože, Vilčnik Jože in Potrč Franc, namestnika Krajnc Ivan in Simonič Fr. Potem se je vršila prosta zabava s petjem in godbo, pa ne s plesom, kakor je bilo čitati po pomoti v nekem listu; kajti pri društvenih veselicah je ples sploh za vedno izključen. Govorile so se tudi napitnice sv. očetu papežu, mil. knezo-škofu, domovini in cesarju, novemu društvu itd. Zabava je bila izborna, ker je bila tudi postrežba našega vrlega Vindiša izvrstna, za kar mu bodi izrečena srčna zahvala.

Ptujska okolica ustaja iz lastne moči. Dolgo je bila zapuščena in pozabljena, zaspana, sedaj se prične v njej doba novega življenja. Dolžnost rojakov in drugih rodoljubov pa je, da podpirajo društvi s knjigami, časopisi in z denarjem, za kar obe društvi prosita.

K sklepu pa kličem kakor podvinskemu, tako tudi krčevinskemu bralnemu društvu iz dna srca:

Cveti, mlado društvo, cveti,
Krepko brani našo last,
V nas ljubezen živo neti
Bogu, domovini v čast!

C.

Petindvajsetletnica Sedana.

Dne 1. septembra l. 1870. je bila velikanska bitka med Nemci in Francozi pri Sedan. Nemcev je bilo blizu stotisoč več, kakor Francozov. Proti večeru so bili le-ti od Nemcev stisnjeni v trdnjavo Sedan. Cesar Napoleon III. je izprevidel, da je od tod ni več rešitve, pa se je podal k pruskemu kralju Viljemu ter se odpovedal francoski kroni, drugo jutro, dne 2. septembra, pa je moralo kacih 84tisoč francoskih vojakov iti kakor ujetniki na Nemško.

Ta bitka je združila Nemčijo in pruskemu kralju položila krono nemškega cesarja na glavo. Vsled tega so lahko slovesno praznovali letos petindvajsetletnico bitke pri Sedanu Prusi in Nemci zunaj v »rajhu«. Prusi so to svečanost res praznovali z velikim navdušenjem, manj zavzeti za to so bili Nemci v južnih državah, najmanj pa socijalni demokrati, katerih je po vsej Nemčiji veliko. Da, socijalni demokrati so celo hoteli napraviti shode, na katerih bi temu slavljenju ugovarjali, pa vlada jim je shode prepovedala. Zato so pa tem ojstreje pisali njihovi časniki, kar je cesarja Viljema II. tako razkačilo, da je pri neki priliki socijalne demokrate imenoval izdajice, ki niso vredni imena Nemci.

Kdo pa je pri nas v Avstriji to 25letnico praznoval? Slovani nikakor ne, ker dobro vedó, da čim močnejša bo Nemčija, tem večja je nevarnost za nas Slo-

vane in pa za našo ljubo Avstrijo. Tudi nemški konservativci, krščanski socialisti niso slavili zmage pri Sedanu, ampak edino le nemški nacionalci. Ti se po vsej pravici vsled tega morajo imenovati Prusaki, avstrijske izdajice, ki niso vredni lepega imena Avstrijci! Žal, da je nemških nacionalcev precej tudi na Štajarskem, zato pa so tudi sedansko 25letnico slavili v Gradcu, Mariboru, Celju in še po drugod. Vlada si naj to dobro zapomni, kakor tudi Slovenci tega protiavtstrijskega slavlja ne smemo pozabiti! Nemško-nacijonalna drevesa ne smejo rasti do nebes!

Cerkvene zadeve.

Dvojna slovesnost pri Sv. Marjeti niže Ptuja.

Due 18. avgusta se je zopet enkrat marječka župnija srčno radovala po britkostih, ki so jo zadele preteklo leto, ko je pol leta nemila smrt, pokosila tri odlične njene rojake: kanonika dr. V. Nemca, bogoslovca F. Kralja in kaplana J. Kolariča. Tega dne je namreč Vsemogočnemu prinesel prvi nekrvavi dar č. g. Frančišek Mursič iz Gorišnice. Pobožnega ljudstva od blizu in daleč se je kar trlo, ko je ovenčani novomašnik v spremstvu duhovščine, svatov in gostov stopal iz župnišča v cerkev. Slavnostni pridigar, č. gosp. Vid Janžekovič, kaplan čadramski, tudi Gorišničan, so v svojem lepem naukov in tolažil polnem cerkvenem govoru razpravljali, kako je duhovski stan povelečan od Boga in kako zaničevan od malopridnega sveta.

Druga slovesnost pa je bila po večernicah. Vrli kmet Lavra in njegova žena v Gorišnici, na katerih zemljišču je bila postavljena primicijantovska utica, sta dala sezidati krasno kapelico v čast Lurški Materi božji. V velikem sprevodu je neslo iz cerkve 12 novomašnikovih svatevc lepi kip Marijin, ki ga je izdelal domači naš kipar L. Perko pri Sv. Trojici, v okusno slikano kapelico. Ko smo dospeli h kapelici, so veleč. g. duh. svetovalec J. Trstenjak blagoslovili kapelico ter v kratkem govoru vspodbujali Gorišničane, naj bi se odslej pogosto zatekali k tej kapelici in iskali pomoči pri Mariji. Na to so svatevce zapele lepo Marijino pesem, in sedaj smo se razločili, nekateri domov, drugi pa v zeleno hišico, ki je stala blizu kapelice. To se je potem obhajala primicija kot versko-narodna slavnost, ki ostane vsem udeležencem v neizbrisnem spominu. Zares, o 18. avgustu 1885 se lahko reče: To je bil dan, ki ga je Gospod naredil v veselje in vspodbudo dobrega marječkega ljudstva!

Češčenje 14 svetnikov-pomočnikov in novi zvonovi za frančiškansko cerkev Matere Milosti v Mariboru. Zidanje nove frančiškanske cerkve v Mariboru lepo napreduje in povsod se kaže pri tem bogoljubnem delu vidno poseben blagoslov božji. Veliko se je sicer že storilo, pa veliko še manjka. Pred vsem želimo, da bi skoraj zápeli novi zvonovi v novih krasnih zvonikih, ki že stojita kot veličastna čuvaja prihodnjega svetišča Marijinega.

Ker smo prepričani o mogočni priprošnji svetnikov božjih, smo si tudi za to bogoljubno napravo — za novo zvonjenje — izvolili posebne svetnike božje kot naše priprošnike in zagovornike. Zaupamo, da nam bodo naši nebeški prijatelji obudili obilno dobrotnikov za nove zvonove in tudi za to skrbeli, da bodo novi zvonovi tako lepo popevali in tako milo doneli, da jih bodo vsi veseli, ki jih bodo poslušali.

Kateri pa so ti svetniki? Poslušajte, dragi Marijini

otroci in častivci! Izmed velikega števila nebeških priprošnikov si je krščansko ljudstvo že pred več stoletji izvolilo nekatere svetnike, katerim je izkazovalo posebno češčenje in do njih imelo posebno zaupanje, in te svetnike božje je zedinilo v posebno družbo ter jim dalo častno ime: svetniki-pomočniki, to je, ki pomagajo v hudih stiskah, dušnih in telesnih. Število teh svetnikov je 14 in se tako-le imenujejo: sv. Blaž, sv. Jurij, sv. Erazem, sv. Vid, sv. Ahacij, sv. Margareta, sv. Krištof, sv. Pantaleon, sv. Cirijak, sv. Ilj, sv. Evstahij, sv. Dijonizij, sv. Katarina in sv. Barbara.

Tem mogočnim svetnikom-pomočnikom smo priporočili srečno vlivanje novih zvonov ter jih ponižno prosili, naj nam obudijo mnogo mnogo blagih dobrotnikov, da zamoremo poplačati vse dolgove, ki jih še imamo za nove zvonove. Vi pa, dragi Marijini otroci in častivci, ki ste že toliko storili za Marijino cerkev v Mariboru, združite se z nami vred v goreči molitvi in priporočite tudi Vi naše bogoljubno delo mogočnim 14 svetnikom-pomočnikom in mi zaupamo, da boste v kratkem času eden drugemu klicali, ko boste zaslišali milo petje novih zvonov:

Čuj, kak' sladka melodija!
Zvonov glas se sliši zdaj:
„Češčenja bodi, o Marija,
Božja mati, vekomaj!“

Frančiškanski samostan v Mariboru, dne 11. avgusta, na praznik sv. device-mučenice Filumene, 1894.

P. Kalist Heric,
predsednik Marijine družbe v Mariboru.

Gospodarske stvari.

Mlin za grozdje.

(Dalje.)

Edina napaka železnih valcev je, da niso prožni, da vsled svoje trdosti stiskajo trdejše in mehkejše déle grozdja. To je precejšna napaka, kakoršno pa imajo v isti meri tudi druge tvarine za valce, n. pr. les.

Velika prednost železnih valcev pa je, da svojo obliko nepremenjeno ohranijo, da ako so dobro napravljeni, se vedno lepo vstricno obračajo in prostor med njimi vedno enakomeren ostane, vsled tega enakomerno mečkajo. Tudi jih je lahko snažiti, nimajo luknjic in razpoklin, v katerih se lahko gljivice skrivajo. To je velika prednost, radi katere nadkriljujejo ti valci gledé dobrote vse druge iz drugih tvarin. Navadnejši in starejši so leseni valci. Njih velika napaka je, da se zveržijo ali na koncih usušijo, vsled česar ne ostane njih oblika enako valjasta, temveč v preseku bolj eliptična, vsled česar tudi nista valca popolnoma vstricna, temveč je prostor med njima proti koncu širji, kakor v sredini. Taki valci torej nikakor ne meljejo popolnoma enakomerno.

Večkrat se najdejo železni s pločevino prevlečeni valci. Pločevina ne sme biti od cinka, temveč železna, pa pocinjena. Taki valci pa le tudi niso tako dobri, kakor železni.

Precej v rabi so tudi leseni valci, ki so po dolgem z železnimi skobami okovani. S tem so ljudje precej zadovoljni, pa so le mnogo slabiji, kakor iz litega železa. Pri teh more prej odveč železa v vino priti; kajti sok grozdja more iti tudi pod skobe, in tako mošt lahko veliko bolj z železom v dotiko pride, in ker se da le gornji del skob čistiti, se na doljni strani zelo lahko napravi rja. Sicer pa tudi ti valci vinu ne škodujejo, koliko manj torej valci iz litega železa. Njih napaka je tudi ta, da ne ostanejo popolnoma vstricni.

Vse te tvarine imajo napako, da niso prožne, da stiskajo enako trde in mehke dele. Tej napaki se je skušalo pomagati s kaučukom. Valci iz kaučuka so res prožni, pa njih trdota je zelo različna pri razni toploti. Ako je toplo, so premehki, ako je mrzlo so pretrdi. Zategadelj se ti valci tudi niso nikakor udomačili.

Za uspešnost dela je zelo važna velikost valcev. Po tej zamoremo grozdne mline deliti v dve skupini, 1. v take s kratkimi, a debelimi; 2. v take z dolgimi, a tanjšimi valci.

Najprej se je mislilo, da morajo biti valci debeli, češ, da bolj grozdje grabijo. Čim debelejši so pa valci, toliko več moči treba za vrtenje, kadar se grozdje melje, zategadelj so se napravili bolj kratki. Ta načela izražena so pri tako zvanem renskem sistemu, ki se tudi pri nas najbrž le iz prostega nagiba do posnemanja posnema. Ti valci so čestokrat do 25cm debeli, pa le 30cm dolgi. Napaka tacih valcev je pa velika. Ker so kratki, gre delo manj uspešno od rok. Tudi se napravi nad valci vsakokrat tesen obok od grozdja, da je treba grozdje, vkljub temu da so valci debeli, vedno med valce potiskati. To pa se ve da mudi.

Mnogo lepše in enakomerneje grabijo dolgi valci. Ti se napravijo, — da ni treba preveč moči — bolj tanki, kajti čim tanjši so, toliko manj moči je treba. Pri dolgih valcih se ne napravi nad njimi dolg plošnat obok, ker se ne more držati, zategadelj grozdje brez potiskanja lepo med valce pade ter se enakomerno melje.

Delo gre pri teh lažje in uspešneje od rok, ker so valci drobnejši in daljši, več grozdja na enkrat pograbi. Skušnja je pokazala, da so najboljši valci po 50cm dolgi in v premeru 12cm debeli. (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 14. septembra v Ivniku, pri Sv. Antonu v Slov. gor., v Rušah, Poličanah (za svinje), v Rogatcu, pri Sv. Ani na Krembergu in v Golobinjaku. Dne 16. sept. v Dobovi, Zdolah, Šmarijah in pri Sv. Janžu pri Spod. Dravogradu. Dne 17. sept. v Ljutomeru. Dne 18. sept. v Imenem (za svinje). Dne 19. sept. na Dobrni, Vranskem in na Bregu pri Ptujju (za svinje).

Dopisi.

Od Sv. Andraža v Slov. gor. (Veselica; pošta.) Kaj bo, možaki Andraževčani, če bodete tako malomarni za veselice vašega bralnega društva? Glejte, v nedeljo 1. septembra so nas počastili z obiskom gostje od Sv. Jurija ob Ščavnici, od Kapele, od Sv. Antona, od Sv. Lenarta, od Sv. Bolfenka, od Sv. Urbana, od Sv. Marka in od Sv. Marjete, da štirje celo iz Središča, in vsi so obžalovali, da so videli tako malo mož domačinov pri veselici. Pohvaliti se pa mora ženstvo, ki se je mnogobrojno udeležilo veselice. Le tako naprej, mladenke in žene slovenske! Rade zahajajte k poštenim veselicam vašega bralnega društva! Možje, vi se pa predramite iz nečastne zaspanosti in skrbite, da vam ženske ne bodo vzgled. Podrobnosti o veselici, ki se je dokaj dobro obnesla, preidemo ter se končno le še hvaležno spomnimo marljivega pevskega zbora kapelskega, ki nas je s svojim lepim petjem jako razveseljeval. — Poštna zveza s Ptujem se nam je zboljšala. Poštni pot gre odslej vsak dan razun nedelje. To je za naš kraj važna pridobitev, zategadelj pa naj vsakdo oddaja pisma in pošiljatve na domači pošti, da se bode boljše vzdržala. Smelo bi se pa na tem mestu velikemu številu onih domačinov, ki so kot zidarji ob poletnem času na ptujem, kakor tudi vojakom prijazno priporočati, da naj nekoliko rajši pišejo na pisma slovenske naslove

ali atrese, ako pišejo domu; vsaj znajo vsi boljše slovensko pisavo, nego nemško, in Sv. Andraž tudi ni nikjer na Nemškem!

Iz Celja. (Naši Tevtoni.) List za listom s hrasta pada; slava nemška bo kmalu »fuč«. Eden v blaznici tam strada, drugi sam tišči pod »ključ«. Zopet trije bratci kulturonošci! Nedavno je srečal veliki sin velikega »Nemca« dr. Stepischnegga Najsvetejše na potu k bolniku. Cerkvenik zvoni in zvoni, mladi Štepišnik se ne zmeni in ne sname niti klobuka, dasiravno ga je cerkvenik opominjal. Potolaži se, mladi zaničevalec vere; Gospod ne bo ti vsiljeval svoje ljubezni, ko pa te kaznuje lahko! Upamo pa, da te zadene tudi šiba človeške pravice. — Ravno take omike nasrkal se je sin slavnega okrajnega glavarja Wagnerja. To ljubeznivo dete sladke majke Germanije domišljuje si že, da so vsi ljudje njegovi podložni. Ta »grēsenvân« mu je narekaval nedavno v kavarni divjaške besede: »Tukaj se le nemški govori, nič slovenski. Če meni ne verjamete, smatrajte se klofutanega!« Junak se bode zagovarjal za to barbarščino pri sodišču. Da mu le tekne! — Oni dan so svetili bajoneti glasovitemu Franzky-ju z Brega na potu v »luknjo«. Okrog njegove gostilnice sploh ni nikdar prav varno; zatorej je večinoma prazna. Tam nekje je izginil pred leti znani sluga glavarstva; tam je iz sosedne, občinske hiše izginil nedavno napis in romal po Savinji; tudi pobožni, ki obiskujejo cerkev kapucinsko, so večkrat napadeni tam. V soboto po noči pa se priplazi mož okrog vogla, ukrade Franzky-jevo obličje iznad pivarne, zanese k občinski hiši, polije s petrolejem duri in — vesel plamen posveti v lice hrabremu — Francky-ju. Prestrašeni stanovniki so ogenj še pogasili in hiša ni pogorela, pač pa je pogorela slava Franzky-jeva, ker zasačili so ga. Kdor požiga nedolžne stavbe, da bi se maščeval, je blazen ali pa najhudoobnejši nevarnež na svetu. Slovenskega urada pa ne bodo tako lahko požgali.

Iz Sromelj pri Brežicah. (Naš Martin.) V kratkem poteče upravna doba sedanjega obč. odbora. Priprave se že delajo za novo volitev, pri kateri bi se rad nekdo izpred Sromeljskega brega v odbor vrnil, kateri pa zaradi večih uzrokov nikakor ondi ne sodi. Sicer ne bodem vseh napak, katere ta človek ima, našteval, ker bi znali g. urednik dopis v koš vreči, nekaj pa vendar ne morem zamolčati, ter si s tem tega kandidati nekoliko ogledamo. Da bi volilce premotil in tako srečno v odbor prikobacal, zmislil si je zvijačo ter lagal, da sedanji obč. odbor zapravlja obč. premoženje in ta isto v svoj prid obrača, ter tako hotel! sedanje odbor-nike pred volilci očrniti. To se mu pa ni posrečilo, ker taisti so ga pri c. kr. okrajni sodnji prijeli, kjer se je imel dne 23. avgusta zagovarjati. Ker pa nič svojih lažij in obrekovanj dokazati ni mogel, bil bi za to zaslužen kazni prejel, ako bi mu žaljeni odbor iz ljubezni do bližnjega, in z ozirom na peto kolo, katero možicelj bržčas v glavi ima, ne bi bil odpustil. Vendar pa je vse blebetanje moral pri sodnji preklicati, ter tako svojo možatost pokazati. Torej evo ga, iz tega lahko razvidite volilci, kdo se vam v odbor, mogoče tudi za župana vsiljuje, spoznajte ga s tem, ter sodite o njem in njegovi sposobnosti! Ako bodete to storili, prišli bode gotovo do trdnega prepričanja, da vsak, ki je primoran laži in obrekovanja pred sodnijo preklicavati, kakor naš Martin, ni sposoben odbornik biti, ter taistemu gotovo nobenega glasu ne bodete dali. Občan.

Iz Olimja. (Cerkvene in šolske vesti; letina.) Ljubi Bog nam je poslal dne 1. avgusta čast. g. župnika Jožefa Kotnika, prej župnika na Muti. Že dne 1. avgusta, ko smo jih z vso mogočo častjo sprejeli, so nas vse pričujoče s svojo ljubeznivostjo do solz ganili.

Ko so pa bili v nedeljo, 4. avgusta od preč. g. dekana in kanonika kozjanskega za našega župnika slovesno umeščeni in so po cerkvenih obredih na leco stopili, so se vsem z milo resnim, pa v srce segajočim govorom tako prikupili, da so se ljudje kar solzili. Usmiljeni Bog nam podeli milost, da bi tukaj pri nas zlato sv. mašo veselo obhajali! — Tudi g. učitelja nam je Bog podaril, kakoršnih je malo. Naš g. Franc Lorec se skaže pri vsaki priložnosti vernega kristjana in narodnjaka. — Kar se letine tiče, je bolj slaba, kakor dobra. Ozimne ni bilo skoraj nič, turšica in korun še najboljše kažeta; da bi le turšice črvi ne žrli! Sadja je malo, pa še tisto skoro vse črvido. Vinogradi kaj lepo kažejo, kateri so skrbno obdelani in oskrbljeni. Bog nas le uime obvaruj!

St. A.

Iz gornjegrajske dekanije. (Cecilijanski izlet.) Dne 3. septembra so priredili rečiški pevci pod vodstvom č. g. kaplana k Sv. Križu izlet, pri katerem se je bralo več sv. maš. Pri prvi maši je pel moški zbor slovenske pesmi, orgljal g. J. Savinšek. Druga sv. maša bila je slovesna, darovali so jo veleč. g. dekan Fr. Dovnik. Pri tej se je pelo, kakor sv. cerkev zahteva, v liturgičnem jeziku. Tantum ergo zložil Fr. Schmid. Mašo je pel mešan zbor, zložil C. Jaspers, in koral, kakor je za dotični dan predpisan, igral je nedavno iz Rezna došli g. K. Bervar, ki je vzel motive iz koralnih melodij, kar res najbolj za cerkev pristoja. Da je rečiški cerkveni zbor tako dobro izvežban, gre čast ondotnemu č. g. kaplanu Pivcu, ki si toliko prizadeva za stvar, katero sv. cerkev zahteva. Naj ne zabim zabeležiti, da je pelo v Gornjem gradu več moških pevcev, med katerimi je bil tudi gosp. Iv. Zupanec, visokošolec na Dunaju, »Missa Quarda« v H mol, zložil Mihael Haller. Priporočati je tudi drugim cerkvenim zborom omenjena maša, ki napravi velik utis na poslušalce. Vse to se je zvršilo pod dekanijskim pevovodjo. Torej čast in hvala čč. gg. duhovnikom v gornji Savinjski dolini, ki se zanimajo za umetno cerkveno petje!

Romar.

Iz Celja. (»Dijaška kuhinja v Celju«) šteje koncem IX. društvenega šolskega leta šestnajst pokroviteljev in sicer: g. Mihael Vošnjak, državni in deželni poslanec, g. Jurij Detiček, c. kr. notar v Celju, č. g. Davorin Škerbec, vikarij v Konjicah, g. J. Šepic, trgovec v Konjicah, g. dr. Jos. Serneck, odvetnik in dež. posl. v Celju, č. g. Josip Žehelj, župnik v Mozirju, č. g. Anton Dvoršak, † bivši župnik v Št. Vidu, gosp. Peter Majdič, lastnik parnega mlina v Spodnji Hudinji, č. g. Jurij Bezenšek, župnik v Čadramu, preč. gosp. Franc Ogradi, opat Celju, gospa Marija Bratanič, posestnica v Celju, slav. posojilnice: Celje, Žalec, Šoštanj, Mozirje in sl. okrajni zastop v Gornjem gradu. — V devetem društvenem šolskem l. 1894/95 so darovali drugi podporniki in dobrotniki in sicer p. n. gg.: Lovro Baš, c. kr. notar v Celju, 5 fl.; F. Zmazek, župnik pri Sv. Benediktu v Slov. goricah, 1 fl.; Mihael Vošnjak, drž. in dež. poslanec v Celju, 150 fl.; Martin Gabere, kaplan v Vojniku, 5 fl.; Jurij Šelih, kaplan v Novi cerkvi, 5 fl.; Jernej Voh, nadžupnik v Konjicah, 7 fl.; dr. Albin Poznik, c. kr. notar v Rudolfovem, 2 fl.; okrajni zastop v Gornjem gradu, 50 fl.; Žižek 2 fl.; Alojzij Šijanec, župnik v Negovi, 2 fl.; Karol Gajšek, dekan in kanonik v Dobrni, 4 fl.; Posojilnica v Konjicah, 25 fl.; Podhostnik Andrej, župnik v Dramljah, 5 fl.; Vanouš Vencl, trgovec v Radgoni, 2 fl.; Franc Ogrizek, kaplan v Št. Petru pod Sv. gorami, 2 fl.; kavarna Evropa Ljubljana 1 fl.; A. Urek, župnik na Polzeli, 5 fl.; M. Vodusek, geometer v Ptujju, 2 fl. 50 kr.; Ivan Drobnič, posestnik v Laškem trgu, 2 fl.; mil. dr. Mihael Napotnik, knezoškof lavantinski, 10 fl.; Tom. Rožanc, dekan v Mariboru, 5 fl.; dr. Rudolf, odvetnik v Konjicah, 5 fl.; Vinko Kolšek, c. kr.

notar v Kranjski gori, 3 fl.; Anton Flis na Vrhniki, 2 fl.; Erna Razlag, učit. v Ljutomeru, 1 fl.; Franc Kalan v Trbovljah, 2 fl.; Ferdo Roš, veleposestnik v Trbovljah, 3 fl.; Franc Gomzi, gostilničar v Ormožu, 1 fl.; Jak. Zupanič, župnik pri Sv. Ožbaldu, 1 fl.; Jurij Rantuš, župnik pri Sv. Juriju v Slov. goricah, 2 fl.; Davorin Ogorevc v Konjicah, 5 fl.; Vilibald Venedig, župnik v Središču, 2 fl.; Iv. Janežič, posestnik v Grižah, 3 fl.; Franc Veršec, c. kr. notar v Sevnici, 3 fl.; Tom. Cajnkar, c. kr. okr. sodnik v Sevnici, 2 fl.; okrajni zastop na Vranskem 10 fl.; Iv. Kodella v Gradcu, 2 fl.; Josipina Prus-ova v Konjicah, 5 fl.; Anton Fischer, župnik v Dolu, 2 fl.; Jak. Krušic, župnik pri Sv. Andreju, 2 fl.; Andr. Zdolšek, župnik pri Sv. Štefanu, 3 fl.; Anton Thaler, posestnik v Št. Ilju, 2 fl.; Egidij Fux, poštni odpr. v Mariboru, 1 fl.; Julij Žigan, trgovec na Polzeli, 5 fl.; Anton Kolar, kaplan v Marnbergu, 1 fl.; Janez Munda, c. kr. živinozdravnik v Brezicah, 2 fl.; Vinko Medic v Sevnici 2 fl.; Jož. Arzenšek v Trbižu, 30 kr.; Martin Ropas, izdel. glasovirjev v Celju, 1 fl.; Ivan Čater na Dunaju, 1 fl.; Alojzij Goričar v Mozirju 2 fl.; Mih. Korošec, župnik v Loki, 3 fl.; dr. Simonič v Bistrici, 50 kr.; laški rodoljubi pri Jakša-tu po Ivanu Kramarju v Loki pri Zidanem mostu, 5 fl.; Jurij Horiak v Zrečah 1 fl.; Ivan Govedič, župnik v Šoštanju, 5 fl.; g. Jurij Detiček, c. kr. notar v Celju, 5 fl.; Minka K. v Kranjski gori, 1 fl.; Božidar Dedič, učitelj v Bočni, 1 fl.; Fr. Hrastelj, župnik v Ribnici, 3 fl.; Štefan Ferlan, c. in kr. stotnik računovodja Gradec, 1 fl.; Venceslav Waurus v Radgoni, 3 fl.; Janez Žurman, župan pri Sv. Trojici, 1 fl.; Anton Koblar, arhivar v Ljubljani, 1 fl.; Jož. Flek, župnik v Jarenini, 3 fl.

(Dalje prih.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. Veličanstvo svetli cesar so se v nedeljo odpeljali na Nemško v Stettin, kjer je cesar Viljem pri velikih vojaških vajah. Jutri v petek pridejo svetli cesar zopet na Dunaj, kamor pride grof Badeni, da se s cesarskimi namestniki in deželnimi predsedniki posvetuje o sestavi novega ministerstva. — Prihodnji torek so na Dunaju občinske volitve za 3. razred. Bog daj krščanski stranki srečo!

Češko. Katoliški shod v Příbramu v ponedeljek in torek je bil velikansk. Bili so ondi kardinal nadškofov p. aški, več škofov in nad 3000 katoličanov. — Narodopisna razstava v Pragi še bode odprta do dne 20. oktobra.

Štajarsko. Že zopet pišejo časniki, da pojde cesarski namestnik Kübeck v pokoj, na njegovo mesto pa da pride bivši minister markiz Bacquehem. — Ono nedeljo je na shodu lepo število volilcev v Mooskirchenu, to nedeljo pa v Stallhofenu izreklo popolno zaupanje poslancu Kalteneggerju.

Koroško. Dopolnilna volitev namesto odstopivšega poslanca za Celovec, pl. Rainerja, bode dne 5. okt. Izvoljen bode »Nemec« Dobernigg. — Celovško katoliško društvo rokodelskih pomočnikov praznuje te dni 40letnico svojega obstanka.

Kranjsko. Svetli cesar so potrdili zopetno izvolitev cesarskega svetovalca Murnika predsednikom c. kr. kmetijske družbe. — Pravil »Stavbenega društva« za Ljubljano vlada ni potrdila. — Predsednikom »Zaveze« slov. učiteljskih društev je bil na občnem zboru v Novem mestu izvoljen g. nadučitelj Luka Jelenc.

Primorsko. Tržaški katol. časnik »Il Popolo« je

nehal izhajati; v Gorici pa je zopet oživel »Vestnik«, da dela zgago med slov. volilci. — V nedeljo je bil volilski shod v Nabrežini. Govorila sta dr. Gregorčič in grof Alfred Coronini.

Dalmatinsko. V soboto so bile volitve v deželni zbor za kmečke občine. Voljenih je deset pristašev hrvaške narodne stranke, trije pravaši in pa sedem Srbov. Italijani so se povsod opekli. Škoda, da Hrvati niso složno postopali!

Hrvaško. V zagrebškem mestnem zastopu se je razdvojila opozicija ali Madjaronom nasprotna stranka — na veselje vlade. — V Varaždinu so pri občinskih volitvah po novem mestnem redu povsod zmagali Madjaroni. Žalostno!

Ogersko. Škofje izdajo pastirski list, ki se bode bral zadnjo nedeljo tega meseca. V tem listu se podučijo verniki, kako se jim je obnašati zlasti proti civilnemu zakonu, ki stopi v veljavo dne 1. oktobra. — Ministerski predsednik Banffy je vezal otrobe oni dan pred svojimi volilci v Nagy-Somlyo o ljubih mu židih in o državnem proračunu.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so letos zopet izdali posebno pismo o sv. rožnem vencu, ki ga naj verniki pridno molijo za razkolnike, pa tudi za sv. očeta, ki bodo prihodnji teden morali prebiti toliko britkostij.

Italijansko. Dne 9. septembra se je začel v Turinu katoliški shod. Nanj je prišlo 20 nadškofov in škofov, 40 škofijskih namestnikov ter sila veliko odličnih katoličanov. — Pri 25letnici dne 20. septembra v Rimu bodeta tudi kralj in kraljica, ker tako hočejo framasoni.

Francosko. Pred tedni je v Parizu odprl Rothschildov tajnik pismo, v katerem je bil smrtni stroj, ki ga je težko ranil. Oni dan pa je zopet nekdo vrgel bombo v Rothschildovo palačo. — Dne 9. septembra se je začela porotna obravnava proti ravnatelju in dvema svetovalcema francoske južne železnice.

Belgijsko. V ponedeljek se je v Bruselju odprl mednarodni poljedelski shod. Udeležuje se ga 200 zastopnikov raznih držav. — Dne 3. oktobra se začnejo po vsej državi občinske volitve po novi postavi, ki jo je oni dan sprejela poslanska zbornica. Katoličani se tudi teh volitev ne bojijo.

Angleško. Poslanska zbornica je v petek dokončala svoje prvo zasedanje. Rešila je samo posamezne točke letošnjega proračuna. Predsednik ministerstva, lord Salisbury, se je že podal na Francosko. Zbornica se pa zopet snide dne 18. novembra.

Nemško. Kancelar knez Hohenlohe je bil pretekli teden pri ruskem caru. Menda ga je hotel nagovarjati, naj Rusi opustijo zavezo s Francozi, seveda na korist Nemčije. — Cesar Viljem bojda namerava prostozidar postati.

Rusko. Rusi pomnožujejo posadke na vzhodu ob kitajski meji; mesto Vladivstok je že utrjeno od vseh strani. Hočejo namreč zabraniti Japoncem, da ti ne dobijo Koreje v roke. — Velikanska sibirski železnica se pridno zida; do konca tega stoletja bode izdelana.

Srbsko. Srbi so bili hudo jezni na Madjare, ker je ogerska vlada prepovedala uvoz prašičev na Ogersko in Hrvaško. Te dni pa je ogerska vlada odnehala, ker je pri Srbih bila pravica. — Stari kralj Milan se je z vsemi svojimi rečmi preselil v Pariz.

Turško. Selo Kema v Armeniji je bilo napadlo 15tisoč turških vojakov. Ta kraj in še več drugih so požgali in popolnoma razrušili. Istotako so Turki vse kraje med Mušem in Sasunom oropali. Kurdski roparji pa so napadli samostan St. Jean. To so grozodejstva,

ali Turki bi jih radi utajili pred evropskimi vladami, pa ne bode šlo.

Azija. Kitajci so pri Hing-Whaju napadli kristjane, je grozno trpinčili ter umorili in potem oplenili njih hiše in je zažgali. — Na Kitajskem na večih krajih strahovito razsaja kolera; pomrlo je že na tisoče ljudi. V glavnem mestu Pekingu jih na dan umrje po 2000, v Shvanghaiju pa po 500 oseb.

Za poduk in kratek čas.

Mihaelu Srncu v spomin.

(Dalje.)

Tudi v javnosti je njegova beseda mnogo veljala. Kot izkušenega moža so ga volili za predstojnika v smolniški občini. Ali ker se je pozneje vsled mnogih drugih opravil odpovedal tej častni službi, bil je mnogo let občinski svetovalec v svoji domači smolniški, pa tudi v ruški občini, kjer je imel tudi posestva. Kot velik prijatelj šole in narodne omike je bil tudi krajni šolski svetovalec in zadnji čas imenovan za šolskega ogleda. Tako si je pridobil tudi za blagor nežne mladine mnogo zaslug.

V vsem svojem zasebnem in javnem življenju se je kazal vedno moža značajnega, ki se ni dal omajati ne na desno, ne na levo, temveč je vedno zvest ostal svojemu prepričanju. Zato je ostal tudi cel čas zvest, značajan narodnjak. Že v prejšnjih časih, ko je narodna zavest še malo prodrla med ljudstvo in je posebno v Podravski dolini bilo še kaj malo narodne zavesti, zavedal se je že rajnik slovenske narodnosti in v zvezi z dobroznanimi že pokojnimi narodnjaki smolniškimi, Hlebom, Grizoldom, Lamprehtom itd. neustrašeno se potegoval za pravice teptanega slovenskega naroda. Naročeval in prebiral je rad slovenske časnike in knjige. Bil je ud narodnih društev in se je rad udeleževal narodnih veselje, da bi se navzel novega navdušenja za narodno stvar. Čeravno je znal tudi nemški, vendar je vedno, če je bilo le mogoče, govoril slovenski. Ni bil podoben onim Slovencem, ki povsodi silijo na dan s svojimi par nemškimi besedami, ki so jih kje po svetu ujeli. Pisalec teh vrstic je sam slišal, kako je rajni Marolt tudi v javnih uradih pred gospodi, o katerih je vedel, da jim mrzi slovenska beseda, vendar-le govoril slovenski. Ni se nikdar sramoval svojega milega slovenskega jezika!

Mnogo lepih lastnostij je imel rajni Marolt na sebi, ali krona vsem je bila njegova živa vera in resnična pobožnost. In posebno v tem naj bi bil rajnik vzgled vsem slovenskim možem!

Ljubil je molitev. Vedel je, da ves blagoslov prihaja od Boga, in zato pri svojih obilnih skrbeh in opravilih ni pozabil na molitev. Skrbel je, da se je v njegovi hiši zvesto opravljala skupna molitev, pa tudi sam za-se ni pozabil opravljati vsakdanjih molitev. Da bi tem zvesteje molil, pristopil je k večim pobožnim bratovščinam in dotične molitve tudi natančno opravljati. Naj omenim, kar so gosp. župnik v nagrobnem govoru povedali. Ko sta nekdanj skupaj potovala, opomni rajni proti večeru, da še ni opravil svojih molitev, vzame rožni venec v roke in začne medpotoma moliti.

Natančen je bil v obiskovanju službe božje. Čeravno je njegov dom dobro uro oddaljen od župne cerkve, bil je vendar redno vsako nedeljo pri službi božji, da, navadno je bil že kake pol ure pred začetkom opravila v cerkvi. Če mu je bilo le mogoče, ostal je tudi pri popoldanski službi božji in tudi v tednu, če mu je

čas dopuščal, je prišel večkrat k sv. maši. Ko je že bolehal in mu ni bilo mogoče tako daleč v cerkev, je večkrat ves žalosten tožil: »Oh, kako sem postal nemaren Glejte, že skoro cel mesec nisem bil v cerkvi«. Ni se dal potolažiti s tem, če smo mu rekali, da mu sedaj ni mogoče hoditi v cerkev in da zato Bog tega tudi ne terja od njega. Dokler mu je le še količkaj bilo mogoče, se je pa dal peljati v Ruše, da bi le zopet bil v cerkvi.

Rajni Marolt ni bil med tistimi moškimi, ki pravijo: »Pogosto sv. zakramente prejemati, je za ženske. Za moža je dosti, če gre jedenkrat ali dvakrat v letu k spovedi in sv. obhajilu;« temveč je pogosto prejemal sv. zakramente. Kaj lepo je bilo videti in spodbudno za celo župnijo, da je od vseh čislani, premožni Marolt vsak mesec z največjo pobožnostjo pristopil k mizi Gospodovi. (Konec prih.)

Smešnica. Narednik vpraša vojaka: »Zakaj imajo konji na jaslih tablico z napisom?« — Vojak: »Da vojak zna, kako se konj piše!« — Narednik: »Ne zato, ampak da konj najde svoje mesto, ako vojak ne zna brati!«

Razne stvari.

(Milostlj. knězoškoč) so v petek, dne 6. sept., odpotovali v toplice Pistyan na Ogerskem, da si ondi popolnoma utrdijo zdravje. Daj ljubi Bog!

(C. kr. slovensko-nemška spodnja gimnazija v Celju.) Vsprejem, oziroma vpisovanje dijakov v prvi razred tega zavoda se bode vršilo v ponedeljek, dne 16. sept. predpoldne od 9. do 12. ure in popoldne od 2. do 4. ure v poslopju slovenske ljudske šole v Celju (Neugasse).

(Naš presvetli cesar) so vsem svojim narodom pravični. To so zopet pokazali, ko so prišli dne 1. sept. v Budejevice na Češkem. O prihodu je županov namestnik cesarja nagovoril samo nemški; toda cesar so mu odgovorili v nemškem in češkem jeziku.

(Prevzvišeni vladika Strossmayer) so praznovali minolo nedeljo petinštiridesetletnico, odkar so bili posvečeni djakovskim škofom. Peli so v stolni cerkvi v Djakovu slovesno sv. mašo; potem pa pridigovali. Dasi je bila vsa slavnost bolj zasebna, vendar so došle iz vseh krajev Hrvaške mnogobrojne častitke.

(Nadvojvoda Ladislav,) o katerem smo zadnjč poročali, da se je ponesrečil na lovu, je umrl dne 6. septembra v Budapešti. Bil je star še le 20 let.

(Pohvala.) Da dne 25. avgusta požar v Radislavcih ni večje nesreče pouzročil, zahvaliti se je gasilcem kokoričkim, cezanjevskim, križevskim in ključarovskim, ki so takoj prihiteli na pomoč.

(Zavarovalnica »Unio catholica«) je sklenila zvišati svoj ustanovni zaklad od 100.000 fl. na 300.000 fl., da se toliko večja varnost doseže. Kakor se vidi iz poslanega nam razglasa, namerava »Unio catholica« 2000 deležev po 100 fl. izdati. Ti deleži dobijo 25% od čistega letnega dobička, 75% pa se razdeli za katoliške zavode in garancijski zaklad. Več pove dotični razglas. To katoliško podjetje je vredno priporočila.

(Vabilo) k izletu, katerega priredi »Celjsko pevsko društvo« v Ljubečno v nedeljo, dne 15. septembra 1895. Vspored: 1. Skupni odhod iz Celja ob 2. uri popoldne iz čitalnice mimo Bežigrada po prijaznih logih. 2. Zbirališče v gostilnici g. Fr. Ropan-a, vulgo Markec-a, ob 3. uri popoldne. 3. Petje. (Izvršuje moški zbor »Celj-

skega pevskega društva«, pomnožen z ženskim zborom.) 4. Prosta zabava. Za slučaj, da je ta dan neugodno vreme, priredi se izlet teden pozneje, t. j. dne 20. septembra t. l.

(Na mariborski gimnaziji) bode vsprejem učencev v I. razred prih. ponedeljek od 9. do 12. ure; popoldne ob dveh pa se začne za te preskušnja.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali čč. gg. kaplan Valentin Mikuš in kaplan Viktor Weixler po 2 fl., provizor Jož. Zagajšek pa 5 fl. »V spomin blagoslovljenja oltarjev v Št. Ilju v Slov. gor.« 11 fl.

(Dve knjižici za mladino.) Gosp. bukvar J. Giontini v Ljubljani je izdal zopet dve lepi knjigi za mladino: »Sto malih pripovedek Kristofa Šmida« in »Robinzon«. Obe knjižici sta okusno vezani in ozaljšani s podobami. Prva velja po pošti 43, druga pa 55 kr.

(Odbor vinorejskega društva) v Slov. goricah uljudno vabi društvenike in druge k glavnej skupščini in veselici k Sv. Benediktu v Slov. gor. na dan 29. septembra. Vspored: I. Ob 4. uri popoldne otvoritev skupščine, govor potovalnega učitelja o vinoreji, račun, volitev odbora. II. Zabava: Igra, petje in godba, potem srečkanje. Za dobro postrežbo bode skrbel gostilničar g. Jožef Kranar. Pristopnina za društvene člane 10 kr., za druge pa po 20 kr.; kdor se hoče srečkanja udeležiti, si kupi za 20 kr. jedno tablico. Odbor.

(»Centralna posojilnica slovenska«) razglasa: Ker je opravljeni red našega zavoda neka posojilnica tako razumela, kakor da bi bila »Centralna posojilnica slovenska« le posredovalni zavod za c. kr. poštno hranilnico, moramo to [nesporazumljenje tako popraviti, da se denarji, vloženi za nas v c. kr. poštno hranilnico, nakažejo za druge posojilnice, v prvi vrsti za tiste, katere jih potrebujejo; v drugi vrsti se pa nakažejo takim zavodom, kateri več varnosti dajejo. — Vsaka hranilna vloga torej, katera se nam pošlje, obrestuje se ne z 2%, ampak s 4¹/₄% in sicer že s 15. dnem meseca vlaganja, oziroma s 1. dnem prihodnjega meseca. Sicer pa svetujemo slavnim posojilnicam, da kot zadružnice pristopajo, da plačajo enkrat za vselej 5 gld. pristopnine, in vsaj 100 gld. deleža, kateri se bode tudi obrestoval.

(Odbor »dijaške kuhinje«) v Mariboru uljudno vabi vse svoje ude na občni zbor v slov. čitalnici dne 20. sept. 1895 ob 11. uri predpoldne. Če ob tej uri ne pride zadostno število društvenikov, bode ob 12. uri istega dne drugo zborovanje, pri katerem je po pravilih vsako število društvenikov sklepčno.

(»Sadjerejsko društvo Ščavniško«) bode zborovalo na Ruško nedeljo (dne 15. sept.) popoldne ob dveh v Očeslavcih v gostilnici gosp. Al. Krefta. Dnevni red: Pozdrav predsednika; račun od l. 1894. — poduk potovalnega učitelja gosp. Beléta o sadje- in vinoreji. Odbor.

(Prva slovenska šola v Ameriki.) V Jolietu zidajo novo šolo, katero bodo odprli dne 1. oktobra. Podučevali bosta dve šolski sestri.

(Samomor.) Dne 2. sept. se je obesil Martin Požan iz Marofa blizu Sevnice. Uzrok samoumoru je, kakor se sliši: izgubljena pravda.

(Osebne vesti.) Glavni davkar v Celju, g. cesarski svetovalec Vidic, je umirovljen; na njegovo mesto pride davkar g. Ignacij Mlakar iz Slov. Gradca.

(Za Krempeljnov spomenik) so tudi darovali po g. nadučitelju A. Porekarju gg.: dr. Ivan Geršak in Vekoslav Krajnc v Ormožu po 5 fl.; Anton Porekar in notar Anton Kupljen po 3 fl.; Konrad Elsbacher, dr. Alojz Žnidarič, Neimenovani in Ivan Žnidarič po 2 fl.; Fran Gomzi in Jan. Murkovič po 1 fl. 50 kr.; Alojzij Mikl, Matija Šinko, Vilibald Venedig, Šimen Štrenkl,

Robič Makso, Anton Kosi, dr. Ivan Omulec, Anton Vavrovič, Martin Matekovič, Janko Munda, Peter Zadravec in Jozefa Porekar po 1 fl.; Janez Jazbec, Avgustin Šabec, Oton Vrtnjak, Ernest Slanc, Štefan Pernat, Anton Zagoda, Jan. Knop, Anton Freuensfeld, Ciril Šešič in Andrej Gliebe po 50 kr. — Tudi so v ta namen darovali gg.: dr. Fr. Jurtela in Iv. Kukovec po 5 fl.; Iv. Bohanec in dr. Fr. Simonič po 3 fl.; dr. Farkaš in S. Ivančič po 2 fl. in dr. M. Murko in S. Postružnik po 1 fl.

(Telegram iz Prage.) Na vseh postajah Moravske in Češke so bili Slovenci navdušeno pozdravljeni. V Pragi sprejem nepopisljiv. Razstavo gledamo in občudujemo.

Znanci.

(V dijaško semenišče) so bili letos izmed 50 prosilcev ti-le dijaki vsprejeti: Ban Adam z Vidma, Berk Anton od Sv. Križa na Slatini, Črnko Fr. od Sv. Antona v Slov. gor., Kač Anton od Sv. Pavla pri Boljski, Kidrič Fr. od Sv. Križa na Slatini, Kolarič Jož. od Velike Nedelje, Monetti Fr. od M. D. v Puščavi, Repolusk Andr. iz Ruš, Steremšek Fr. iz Gornjega grada, Tkavec Ant. iz Laporja in Zelenik Fr. od Sv. Bolfenka. — Vsi gojenci naj še le prih. ponedeljek pridejo v zavod!

(Sedanska svečanost) je bila oni ponedeljek v »Gambrinovi dvorani« v Mariboru. Seveda so bili zbrani sami Prusaki in Bismarkovci. Pozdravil jih je znani »kmetijski prijatelj«, g. dr. Eduard Glančig, slavnostni govor pa je imel mož, čegar oče je bil Čeh, mati pa Slovenka. Tako je torej mariborsko nemštvo?!

(Nemški liberalci) so ponujajo grofu Badeniju. Nameravali so napraviti dne 15. sept. shod v Ustji na Češkem; ko so pa zvedeli, da pride Badeni dne 13. sept. na Dunaj, so glavni vodje nemških liberalcev shod takoj preložili na Dunaj.

(Poljska ljudska šola na Dunaju) se odpre dne 15. sept. Vzdrževali jo bodo Poljaki s prostovoljnimi doneski.

(Občni zbor »Südmarke«) je bil v nedeljo v Marenbergu. Predsedoval je graški profesor dr. pl. Hofmann. Zadnje leto je imelo društvo premoženja 12.284 goldinarjev; med temi je tudi mnogo pruskih mark!

(Velikanski požar) je bil sinoči na Bohovi pri Hočah. Kakor se danes po Mariboru govori, je pogorelo 15 posestnikov.

(Sprememba pri č. oo. minoritih.) Čast. o. Alfonz Svet, minoritski kaplan na Ptuju, pride kot učeni novinec na Dunaj, VIII.

(V lavantinsko duhovščino) so dozdej vsprejeti gg.: Matija Eferl od Sv. Ane na Krembergu in Fr. Gartner od Sv. Križa nad Mariborom v III. leto; Adolf Knol iz Ribnice na Kranjskem v II. leto; v prvo leto pa Jan. Drevenšek iz Leskovca, Rudolf Krener iz Laškega, Florijan Kukovec od Velike Nedelje, Jan. Langerholz iz Ptuja, Karol Malajner iz Hoč, Fr. Osvatič od

Sv. Lovrenca v Puščavi, Fr. Planinc iz Podsrede, Alfonz Požar iz Maribora, J. Tomazič od Sv. Miklavža pri Ormožu, Avg. Stegenšek od Sv. Lenarta nad Laškim, Jan. Vogrinec iz Negove, Jan. Žibert iz Preske pri Ljubljani, Roman Skerbs iz Ruš in Marko Žičkar iz Sevnice.

(Pesnik Josip Pagliaruzzi-Krilan.) »Goriška tiskarna« A. Gabršček je odkupila od glavnega dediča vse Krilanove spise, katere izdā v »Slovanski knjižnici«. Vsi spisi so proračunjeni na pet snopičev, štiri pesmij in jeden proze; pesmi izidejo v dveh dvojnatih snopičih, proza pa v jednom, kateri priobči tudi životopis in sliko pokojnega pesnika, ljubljenca goriških Slovencev. Vsi zvezki bodo stali 75 kr.

(V Prago) se je dne 10. sept. zjutraj peljalo okoli 100 Slovencev, med temi tudi eden g. odbornik našega katol. tiskovnega društva, ki bode potem za naš list poljudno popisal to potovanje in praško narodopisno razstavo.

(S človeškim mesom krmljeni medvedje.) V Debreczinu na Ogerskem so žendarji te dni zaprli dva brata, ki sta hodila po sejmovih z dvema medvedoma. Pri zaslišanju sta brez ovinkov priznala, da nista dovolj zaslužila, da bi mogla kupovati medvedoma hrano, zato sta lovila otroke. Doslej sta že štiri dečke žrtvovala kosmatinoma.

(Grozna nesreča na božji poti.) V neki vasi blizu Turina je bilo proščenje. Romarji so nočili, kjer so mogli; več sto se jih je nastanilo v nekem poslopju blizu cerkve. Blizu 400 žensk je spalo v prvem nadstropju, blizu toliko moških pa v pritličju. Neka ženska je hotela popraviti petrolejsko svetilko, ker se je kadila, pa svetilka pade na tla, in hipoma je bila vsa slama v ognju. Ker so bili v oknih križi, vrata pa zaklenjena, zgorelo je nad 50 žensk, par sto pa je bilo hudo opečenih.

(Priporočba.) Zavarovanja vseh vrst pri »Unio Catolica«, Gradec, Radecki-jeva cesta št. 1. Zastopniki na deželi se želijo.

Loterijske številke.

Gradec 7. septembra 1895:	42, 14, 33, 32, 8
Dunaj	20, 85, 78, 76, 84

Ponarejena črna svila.

Zažgi košček svile, katero hočeš kupiti. Ako je svila ponarejena, boš takoj spoznal: prava, pristno pobarvana svila se takoj strkoci, hitro vgasne ter pusti malo pepela, svtlorujave barve. Ponarejena svila, (ki postane kmalo mastna ter se stāre) po časi gori (posebno tlijo gornje nitke, ako so obložene z barvami) ter pusti temnorjav pepel, ki se pa ne sfrkoci, kakor pri pristni svili, ampak se skrči. Ako pepel pristne svile zmeneš, se spraši, pri ponarejeni pa ne. **Tovarne za svilo G. Henneberg-a** (c. in kr. dvor. lif.) v Zürich-u, pošiljajo rade obrazce svojega pristnega svilnatega blaga vasa kemu in sicer posamezne bāle in cele kose poštne in carine prosto na dom.

4-5

Naznanilo.

1500 izvrstno vkoreninjenih, ameriških trt — Riparia — ima po nizki ceni na prodaj in želi prodati to jesen

Karl Sigl, 1-3
posestnik na Slatini (Štajarsko.)

Želim v najem vzeti prodajalnico. A. M. L. poste restante Slov. Bistrica. 3-4

Dva dijaka

sprejme c. kr. učitelj na stanovanje. Za dobro tečno hrano in za nadzorovanje pri učenju se bo vestno skrbelo. Več se zve pri uprav. „Slov. Gosp.“ 3-3

Naznanilo.

Vsled potresa izprodam v vsaki množini nad 800 hektolitrov jamčeno

pristnega vina.

Istrijsko rumeno ali rudeče po 16 gld., močnejše po 18 gld., izvrstno Dolenjsko, rumeno ali rudečkasto 19 gld., močnejše 21 gld., staro 23 gld., 100 litrov, na Ljubljanski kolodvor stavljeno. Vzorcici na željo.

Kranjska vinarna v Ljubljani, Slonove ulice št. 52. 5-5

Gostilničar

išče gostilno na več let v najem dobiti. Kdo, pové upravništvo tega lista. 1-3

Izborna postonjsko apno,

katero je prav mastno in se jako dobro narase, se prodaja prav po ceni v vsaki množini in vsakem času pri stalni agenciji

Jož. Švajger v Postojni. 20

Za vsako faro, za vsaki poštno-uradni okraj in za vsako okolico, kjerkoli je ljudska šola, se razumna, spoštovana in krepostna oseba kot

opravnik in posrednik

proti ozira vrednemu postranskemu zaslužku od nekega avstrijskega finančnega zavoda prve vrste nastavlja. Ponudbe pod „III.895“ Gradec poste restante. 25-25

Javna zahvala.

Vsled veliko padlega snega bili so posestniki okraja Brežice v pretekli spomladi skoz plazove in preplave na svojih zemljiških grozno poškodovani. Na prizadevanje in prošnjo blagorodnega gospoda Tax, uradnega vodje c. kr. okrajnega glavarstva, poslala je štajarska hranilnica 500 gld. in državna blagajnica 4700 gld. v podporo zadetim, katera svota se je med vse poškodovane župnije Dobova, in deloma tudi poškodovanim Bizeljске in Pišečke župnije razdelila, za kar se predstojništvo občine Pišece, v imenu tukajšnjih obdarovanih gospodu uradnemu vodji najjiskrenejše zahvali.

Občinski urad Pišece.

Zahvala.

Zahvaljujem se velespoštovanemu gosp. podučitelju Ivanu Zunkoviču, g. Ivanu Turkušu, občinskemu predstojniku, in vsem Majšberžanom za posneme vredno zasebno in očitno skazano udanost in ljubezen.

Studenice, dne 1. septembra 1895.

Martin Žekar, župnik.

Med. doktor Hinko Šuklje,

večetni asistent dr. Valente, profesorja porodništva in primarija kirurgije dr. E. Schleimer-ja, ordinira v Celji, Graška cesta (Grazer-Strasse) št. 15, I. nadstropje, vsaki dan od 9.—11. ure dopoldne in pa od 3.—4. ure popoldne.

2-3

Dijaki

se vzamejo na hrano. Koroška cesta št. 58.

Vsled tehniških preizkav o vrenju se mošt iz grozdja, sadja in jagod zdatno zboljša, ako se vrenje pouspeši z očiščenimi drožmi mošta iz grozdja, sadja in jagod.

Ti pridelki se odlikujejo po večji trpežnosti, večjem alkoholu in boljsem okusu. Mošt iz sadja in jagod je precej vinskemu moštu podoben. Kar se za očiščene droži več izda, ne pride v poštev z dobičkom.

Podpisani je leta sem proučeval razne vinske droži, ter prodaja vino- in sadjerejem očiščene droži. Droži se posebno varno kot vrejejoče razpošiljajo in je zaračunim, kolikor jih je po pridjanem poduku potrebno za vrenje 10 do 12 hektolitrov mošta, po 5 fl. Kdor več potrebuje, se mu, kolikor jih je treba za 10 do 12 hl, zaračunijo po 3 fl. — Knjižice o rabi očiščenih drožij pošiljam za stonj in franko.

Ker je o branju mnogo naročb, prosim, naj se očiščene drože že zdaj naročijo, da bom pravočasno poslal, in doda, do kdaj jih naj pošljem.

Prosim, naj se posestniki o važnosti očiščenih drožij prepričajo ter se s svojimi skušnjami priporočam:

Kemični laboratorij dr. Oskarja Bernheimer 1-2

Oddelek za očiščevanje drožij Dunaj, I., Rauhensteingasse 5.

Na znanje!

Odvetniško pisarno sem otvoril v Ptuj, Ungarthorgasse št. 3. v hiši gospé J. Kranjc, kar si usojam slavnemu p. n. občinstvu naznaniti.

Ptuj, dne 27. avgusta 1895.

Dr. Anton Brumen, odvetnik.

3-3

Najboljše molitvenike

v slovenskem in nemškem jeziku, različno vezane, svilenat papir v 80 barvah, bliščeč papir eno- in dvobarven, zlat papir gladek in stiskan, cvetlični listi in drugi deli umetnih cvetlic, manchete za cvetlice in papir s čipkami priporočam na izbiro po nizki ceni 22-37

Andrej Platzer, (prej Edv. Ferlinc) gosposke ulice št. 3, v Mariboru.

Oelz-ova kava,

je najmočnejša in najzdravejša primes h kavi. Dobiva se v vsaki prodajalnici.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča po pošti.

Ubald pl. Trnkóczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani

priporoča:

 Za trganje:

Protinski cvet (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Schutzmarke.

 Za želodec:

Marijinceljske kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tuct. 4 gld. 80 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice čistijo želodec pri zabasanji, skazenem želodci. — Škatulja 21 kr., jeden zavojček s 6 škatuljami velja 1 gld. 5 kr.

Za prsa:

Planinski zeliščni ali prsni sirop za odraslene in otroke; raztvorja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Redilna štupa za živino za notranjo potrebo pri kravah, konjih in prašičih. — Zavojček z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zavojčkov samo 2 gld.

Cvet za konje. Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanji nog, otrpnenji v boku, v križi itd., s kratka pri vnanjih boleznih in hibah. — Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., pet steklenic z rabilnim navodom vred le 4 gld.

Vsa ta naštetja in vsa druga zdravilna sredstva se dobivajo v

lekarni

Ubalda pl. Trnkóczy-ja

v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo. 24—24

